

RZECZPOSPOLITA
POLSKA

Urząd Patentowy
Rzeczypospolitej Polskiej

(12) **OPIS PATENTOWY**

(19) **PL**

(11) **241593**

(13) **B1**

(21) Numer zgłoszenia: **432273**

(22) Data zgłoszenia: **18.12.2019**

(51) Int.Cl.

F41A 17/00 (2006.01)

F41A 17/44 (2006.01)

F41A 17/02 (2006.01)

F42D 5/00 (2006.01)

(54) **Polowy dezaktywator broni strzeleckiej o kalibrze 7,62x54 R zwłaszcza dla amunicji
z kryzą zewnętrzną typu R**

(43) Zgłoszenie ogłoszono:

28.06.2021 BUP 13/21

(45) O udzieleniu patentu ogłoszono:

31.10.2022 WUP 44/22

(73) Uprawniony z patentu:

**AKADEMIA KALISKA IM. PREZYDENTA
STANISŁAWA WOJCIECHOWSKIEGO,
Kalisz, PL**

(72) Twórca(y) wynalazku:

**IRENEUSZ TEODOR DZIUBEK, Kalisz, PL
ANDRZEJ KRZYSZTOF KOŁODZIEJ,
Kalisz, PL
KRZYSZTOF TALAŚKA, Poznań, PL
GRZEGORZ DOMEK, Bydgoszcz, PL**

(74) Pełnomocnik:

rzec. pat. Barbara Urbańska-Łuczak

PL 241593 B1

Opis wynalazku

Przedmiotem wynalazku jest połowy dezaktywator broni strzeleckiej o kalibrze 7,62 x 54 R zwłaszcza dla amunicji z kryzą zewnętrzną typu R wykorzystywany w warunkach polowych, unieruchamiający broń palną długą.

Model naboju, gdzie cyfry 7,62 oznaczają średnicę pocisku w milimetrach, cyfra 54: długość łuski, litera R: łuskę z wystającą kryzą, czyli z tak zwanym *rantem* – zyskał na szczególnym znaczeniu po wydarzeniach II wojny światowej. Amunicja ta jest nadal wykorzystywana w wojsku do 28 różnego rodzaju typów broni: karabinów, karabinków i karabinów maszynowych. W bardzo szerokim zakresie używana jest w organizacjach terrorystycznych, do prowadzenia nielegalnych operacji zbrojnych.

Połowy dezaktywator broni palnej w kalibrze 7,62 x 54 R i pokrewnym – przeznaczony jest zatem do zastosowanie w nagłych sytuacjach: wojskowych kontyngentów wymuszających pokój; działań o charakterze kontrterrorystycznym; akcji sił specjalnych neutralizujących operacje sabotażowe bądź dywersyjne; policyjnych poczynąń przeciwko bandytyzmowi i przestępczości zorganizowanej, szczególnie do dezaktywacji broni porzuconej lub przejętej w magazynach organizacji terrorystycznych, gdzie występuje natychmiastowa konieczność wyeliminowania tej broni z użytkowania, przy braku możliwości natychmiastowego jej zniszczenia lub wywiezienia poza miejsce zagrożenia.

Neutralizacja tego typu wyposażenia jest stosunkowo prosta w sytuacjach otwartej walki połączonej z odpowiednim zapleczem zabezpieczająco-logistycznym. Problemy pojawiają się wobec ujawnienia broni w dużej ilości – w postaci na przykład: zmagazynowanej, porzuconej czy odebranej. Historycznie doświadczono różnych rozwiązań – począwszy od prób zabierania jej w całości, usuwania istotnych części, bądź niszczenia – metodami gięcia, łamania, prasowania, czy nawet ogniowego wypalania. Wymaga to jednak sporych nakładów czasowych oraz osobowych.

W celu szybkiego, wyeliminowania tej broni z walki, bez wysiłku ze strony żołnierza oraz bez szczególnego osprzętu, opracowano dezaktywator, który jest istotą przedstawionego wynalazku.

Dezaktywatorem jest blokownik o średnicy i kształcie jak średnica komory naboju, mający centralny kanał z wzdłużną szczeliną w powierzchni bocznej blokownika, przy czym w kanale na osi zamocowany jest wahliwie zakleszczacz, mający zęby zaczepowe usytuowane w szczelinie i skośną powierzchnię przeciwległą osi. W powierzchni dennej dezaktywator ma suwliwie osadzony trzpień zbijaka, przy czym krańcowa strefa trzpienia w położeniu przed blokowaniem wysunięta jest poza powierzchnię denną dezaktywatora.

Istnieją odmiany wykonania, gdzie zbijak ma powierzchnię boczną w kształcie zaokrąglonego stożka, która opiera się na skośnej powierzchni zakleszczacza.

Istnieją także odmiany wykonania, gdzie zbijak ma stożkową powierzchnię boczną, która opiera się na skośnej powierzchni zakleszczacza.

Również istnieją odmiany wykonania gdzie zęby zaczepowe zakleszczacza stanowią krawędzie połączeniowe łukowych wpustów.

Poza tym istnieją wykonania, gdzie zęby zaczepowe zakleszczacza stanowią połączeniowe wpustów o płaskich powierzchniach bocznych.

Dzięki zastosowaniu rozwiązania według wynalazku uzyskano następujące efekty techniczno-użytkowe:

- zwiększenie bezpieczeństwa powszechnego w zakresie zapewnienia dodatkowego i pewnego zabezpieczenia broni w kalibrze 7,62 x 54 R i pokrewnym (dla amunicji z kryzą zewnętrzną typu R);
- ogólne i wielowariantowe zwiększenie bezpieczeństwa czynności realizowanych przez uprawnionych przedstawicieli organizacji zhierarchizowanych – wobec przeciwnika wyposażonego w broń o kalibrze 7,62 x 54 R i pokrewnym (dla amunicji z kryzą zewnętrzną typu R);
- dodatkowe zabezpieczenie broni w kalibrze 7,62 x 54 R i pokrewnym (dla amunicji z kryzą zewnętrzną typu R) przed dostępem nieuprawnionych osób trzecich;
- wykorzystanie systemu dezaktywacji przez placówki muzealne i inne podobne – wobec różnorodnych potrzeb i konieczności wystawienniczych;
- możliwość polowej neutralizacji broni w kalibrze 7,62 x 54 R i pokrewnym (dla amunicji z kryzą zewnętrzną typu R) w postaci magazynowanej, porzuconej czy odebranej;

- system neutralizacji jest: prosty, szybki, o niewielkiej masie własnej i bez szczególnych wyzwań o charakterze logistycznym;
- dezaktywator uniemożliwia jakiekolwiek wykorzystanie broni zgodnie z jej pierwotnym przeznaczeniem;
- istnieje wizualna demonstracja niemożności zaryglowania (załadowania) broni – nie można zatem nią grozić i przekonywać, że jest gotowa do strzału;
- wysokie utrudnienie deinstalacji (konieczne użycie wyspecjalizowanych narzędzi) w zakresie przywrócenia wcześniejszej sprawności broni;
- możliwość stosowania w szerokim zakresie broni w kalibrze 7,62 x 54 R i pokrewnym (dla amunicji z kryzą zewnętrzną typu R);
- łukowe przejście powierzchni dennej blokownika w powierzchnię boczną – wyeliminowanie kryzy zewnętrznej typu R – uniemożliwia wyjęcie dezaktywatora z komory nabojoyej podstawowymi narzędziami.

Przedmiot wynalazku, w przykładowym, lecz nie ograniczającym wykonaniu, uwidoczniono na rysunku, na którym, na fig. 1 pokazano dezaktywator w przekroju w płaszczyźnie przechodzącej przez jego oś wzdłużną i przez zakleszczacz w stanie przed zakleszczeniem, na fig. 2 pokazano dezaktywator w przekroju w płaszczyźnie przechodzącej przez jego oś wzdłużną i przez zakleszczacz w stanie zakleszczenia, zaś na fig. 3 pokazano dezaktywator w widoku na szczelinę korpusu blokownika.

Dezaktywatorem jest blokownik 1 o średnicy i kształcie jak średnica komory nabojoyej, mający centralny kanał 2 z wzdłużną szczeliną 3 w powierzchni bocznej blokownika 1. W kanale 2 na osi 4 zamocowany jest wahliwie zakleszczacz 5, mający zęby zaczepowe 6 usytuowane w szczelinie 3 i skośną powierzchnię 7 przeciwległą osi 4. W powierzchni dennej 8 dezaktywator ma suwliwie osadzony trzpień 9 zbijaka 10, przy czym krańcowa strefa trzpienia 9 w położeniu przed blokowaniem wysunięta jest poza powierzchnię denną 8 dezaktywatora.

Istnieją odmiany wykonania, gdzie zbijak 10 ma powierzchnię boczną 11 w kształcie zaokrąglonego stożka, która opiera się na skośnej powierzchni 7 zakleszczacza 5.

Istnieją także odmiany wykonania, gdzie zbijak 10 ma stożkową powierzchnię boczną 11, która opiera się na skośnej powierzchni 7 zakleszczacza 5.

Również istnieją odmiany wykonania gdzie zęby zaczepowe 6 zakleszczacza 5 stanowią krańcowe połączeniowe łukowych wpustów 12.

Poza tym istnieją wykonania, gdzie zęby zaczepowe 6 zakleszczacza 5 stanowią połączeniowe wpustów o płaskich powierzchniach bocznych.

Działanie dezaktywatora broni strzeleckiej w kalibrze 7,62x54 R i pokrewnym – polega na osadzaniu go w znany sposób, typowy dla danej broni, jak nabój w komorze nabojoyej broni z wykorzystaniem danego podajnika (magazynka, taśmy, a nawet bezpośrednio ręcznego umieszczenia go w komorze nabojoyej) nie uwidocznionych na rysunku, po uprzednim ewentualnym rozładowaniu go z amunicji jemu przeznaczonych.

Następnie, po załadowaniu dezaktywatora, zwalnia się spust karabinka. Podczas ruchu suwadła karabinka wraz z iglicą uderzą w zbijak 10 powodując jego przesunięcie w głąb dezaktywatora. Powierzchnia boczna zbijaka 10 powoduje obrót zakleszczacza 5 względem osi 4 a tym samym uniesienie zakleszczacza 5 w szczelinie 3. Zęby 6 zakleszczacza 5 wbijają się w powierzchnię komory nabojoyej powodując zablokowanie dezaktywatora w komorze nabojoyej.

Zastrzeżenia patentowe

1. Polowy dezaktywator broni strzeleckiej o kalibrze 7,62x54 R i pokrewnym dla amunicji z kryzą zewnętrzną typu R do osadzania w komorze nabojoyej karabinu, **znamienny tym**, że stanowi go blokownik 1 o średnicy i kształcie zewnętrznym jak średnica komory nabojoyej, mający centralny kanał 2 z wzdłużną szczeliną 3 w powierzchni bocznej blokownika 1, przy czym w kanale 2 na osi 4 zamocowany jest wahliwie zakleszczacz 5, mający zęby zaczepowe 6 usytuowane w szczelinie 3 i skośną powierzchnię 7 przeciwległą osi 4, natomiast w powierzchni dennej 8 blokownik 1 ma suwliwie osadzony trzpień 9 zbijaka 10, przy czym krańcowa strefa trzpienia 9 w położeniu przed blokowaniem wysunięta jest poza powierzchnię denną 8 blokownika 1.

2. Dezaktywator według zastrz. 1 **znamienny tym**, że zbijak 10 ma powierzchnię boczną 11 w kształcie zaokrąglonego stożka, która opiera się na skośnej powierzchni 7 zakleszczacza 5.
3. Dezaktywator według zastrz. 1 **znamienny tym**, że zbijak 10 ma stożkową powierzchnię boczną 11, która opiera się na skośnej powierzchni 7 zakleszczacza 5.
4. Dezaktywator według zastrz. 1 **znamienny tym**, że zęby zaczepowe 6 zakleszczacza 5 stanowią krawędzie połączeniowe łukowych wpustów 12.
5. Dezaktywator według zastrz. 1 **znamienny tym**, że zęby zaczepowe 6 zakleszczacza 5 stanowią połączeniowe wpustów o płaskich powierzchniach bocznych.

Rysunki

